

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА”;

ЗА СПЕЦ: „Туризм“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
ЛЕКЦИИ	30	2
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(гл. ас. д-р Мария Велева)
2. ....
(проф. д-р Таня Дъбева)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и организация на туризма“ (проф. д-р Таня Дъбева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Управление на човешките ресурси в туризма” има за цел да запознае студентите с основните дейности на управлението на хора в туристическите организации.

Очакваните резултати от обучението по „Управление на човешките ресурси в туризма” са: знания по: основни ключови понятия; теоретични аспекти на системата за управление на човешките ресурси; усвояване на практически умения за управление на човешките ресурси в туризма.

Знанията и уменията, усвоени от обучението по „Управление на човешките ресурси в туризма” могат да се прилагат като пакет управленски практики за човешките ресурси в туристическите организации.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: „Управление на човешките ресурси в туризма” съдейства за по-доброто разбиране на бизнес-средата и адаптиране на управленските практики за човешките ресурси към нея, както и за придобиване на нови умения за разработване на политики и стратегии за човешките ресурси на микро и макро равнище.

Тематичното съдържание на „Управление на човешките ресурси в туризма” включва две части: „Въведение в управлението на човешките ресурси” и „Система за управление на човешките ресурси в туристическите организации”.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	Част- първа. Въведение в управлението на човешките ресурси			
Тема 1. Организацията и хората		3	3	
1.1.	Природата на туристическата организация от управленска гледна точка			
1.2.	Работно поведение. Причини за различия в работното поведение			
1.3.	Поведение на работна група и поведение на работен екип			
Тема 2. Еволюция в управлението на хора		3	3	
2.1.	Теорията за управлението на хора: историческо развитие			
2.2.	Управление на персонала и управление на човешки ресурси			
	Част втора. Система за управление на човешките ресурси в туристическите организации			
Тема 3. Планиране на човешките ресурси (ЧР)		3	3	
3.1.	Същност на планирането на ЧР			
3.2.	Планиране на потребностите от ЧР			
3.3.	Етапи на планирането на ЧР			
Тема 4. Анализ и проектиране на длъжностите		3	3	
4.1.	Етапи на анализа на длъжностите. Длъжностни характеристики			
4.2.	Същност и етапи на проектирането на длъжностите			
4.3.	Методи за проектиране на длъжностите			
Тема 5. Набор, подбор и назначаване на човешки ресурси в туристическите организации		3	3	
5.1.	Същност и етапи			
5.2.	Привличане на подходящи кандидати и пресяване			
5.3.	Техники за оценяване на кандидатите. Вземане на решение			
Тема 6. Осигуряване на равни права и възможности в туристи-		3	3	

ческите организации				
6.1.	Същност и видове дискриминация на работното място			
6.2.	Политика за защита на равните възможности			
6.3.	Позитивна дискриминация			
Тема 7. Формиране на система за трудово възнаграждение в туристическите организации		3	3	
7.1.	Същност и елементи на работната заплата			
7.2.	Ограничения при определяне на работната заплата			
7.3.	Тежест на труда, обхват на отговорност и условия на труд в работната заплата			
Тема 8. Оценка на изпълнението в туристическите организации		3	3	
8.1.	Същност и цели на оценката на изпълнението на ЧР			
8.2.	Създаване на критерии за оценка на изпълнението на ЧР			
8.3.	Методи за оценяване на ЧР			
Тема 9. Обучение и развитие на ЧР в туристическите организации		3	3	
9.1.	Същност и етапи. Определяне на нуждите от обучение			
9.2.	Планиране и организиране на програми за обучение			
9.3.	Оценка на ефективността на обучението			
Тема 10. Безопасни условия на труд в туристическите организации и трудови взаимоотношения		3	3	
10.1.	Условия на труд. Осигуряване на безопасни условия на труд			
10.2.	Колективни преговори и колективни трудови договори.			
ОБЩО		30	30	

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казус	1	20
1.2.	Самостоятелна задача	1	20
1.3.			
Общо за семестриален контрол:		2	40
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит	1	50
Общо за сесиен контрол:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		3	90

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

- Arvinen-Muondo, R., S. Perkins, Organizational Behaviour: People, Process, Work and Human Resource Management. Kogan Page, 2013.
- Велева, М., Длъжностните характеристики като медиатор между организацията и служителите при извършване на промени в туристическите фирми. Сборник доклади от 4-та международна конференция „Украйна-България-Европейски съюз: съвременно състояние и перспективи“, 2015, стр. 53-57.

3. Велева, М., Възможности за преодоляване на някои негативни тенденции при управлението на човешките ресурси в българските туристически фирми. Изд. Научно списание на УНСС „Инфраструктура и комуникации“, том 10, октомври, 2015, стр. 125-129.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Price, A., Human Resource Management: Fourth Edition. SOUTH-WESTERN CENGAGE Learning, 2011.
2. Harris, M., Handbook of Research in International Human Resource Management. LEA, 2012.
3. Hoque, K., Human Resource Management in Hospitality Industry, Routledge, 2013.
4. Велева, М., Модерните технологии в съвременното управление на човешките ресурси в туризма: възможности и перспективи. Юбилейна международна научна конференция „Туризмът в епохата на трансформация“. Изд. „Наука и икономика“ ИУ-Варна, 2015, стр. 774-782.